

Leeni na kom gi yot, Ji na cwiny gi yom

This book has been provided by:

UF | UNIVERSITY of
FLORIDA

IDRC · CRDI

International Development Research Centre
Centre de recherches pour le développement international

Canada

Tich ni ochobere ki twero na owok ki cing Creative Commons Attribution 4.0 Unported License.

Jo na bino tich ki buk tye gini agonya me:

- Me nywako — *me yubo na pol, poko eka oro tich. (abonge nywako nying ngat nonu)*
- Me medo gin moro — *eka weko tich otiyere naber.*

I tyen chik ni:

- Pwoch — jo na bino tiyo gini ki buk ni myero omi pwoch bot jo na ocho buk ni ento pathi iyo moro na nyutho ni jo na ocho buk ni omio twero bot jo na bino tich kede chalo gin ene oyubo gini.

Pwoch

Eyubo buk ni ki chilling na oya ki bot Canada's International Development Research Centre's Grant No. 109062-001.

Eyubo buk ni ki pwoch na oya ki bot Livestock Vaccine Innovation Fund. Jo na mio gini kony bot Livestock Vaccine Innovation Fund obedo Bill & Melinda Gates Foundation (BMGF), Global Affairs Canada (GAC), eka Canada's International Development Research Centre (IDRC).

Emito miyo pwoch bot adit wa na lo tic I Uganda nyinge Gordon Obin na okonyo rwok me miyo ngech nathuth ikara na ecoo karatach me pwonyo ji. Aka thon epwoyo Oscar Paddy Ocheru na ogonyo leb me karatach pwony ki leb munu loko I leb-thur.

Kur edwal

Thama na enywako kany ba obedo me IDRC onyo jo me Board of Governors.

Lok na myero inge

Pangea Publishing eka University of Florida. (2021). Leeni na kom gi yot, Jo na cwiny gi yom. Buk ni eyubo me konyo tich ka Etuch leeni me kin paco na tiyo gini ki livestock vaccine value chain i Karamoja Sub Region, Uganda. University of Florida: Gainesville, FL.

Nge buke ka chal na ego

Chal na ego I buk ni obedo jo me Pangea Publishing ene ogo gini.

Acheng chal ki ngat moro na par
onongo odio cha na tye ka twomo pii ki
kulo. "Dyegi na moko tye na pi moro chwer
ki wum gi eka wang gi," en okobo.

"Mega thon. Chado gini mono thon i?"
dhako moro na onongo tye l ngete openyo.
Acheng oyengo wie kun yeo.

"Atemo tyen yen moko na papat ento
aloka loka moro keken onongo ope," che
oomo yweo. "Dyel na achel otho oko woro,"
dhako achel okok. Mon nongo tye gini ka
paro leeni gi elo.

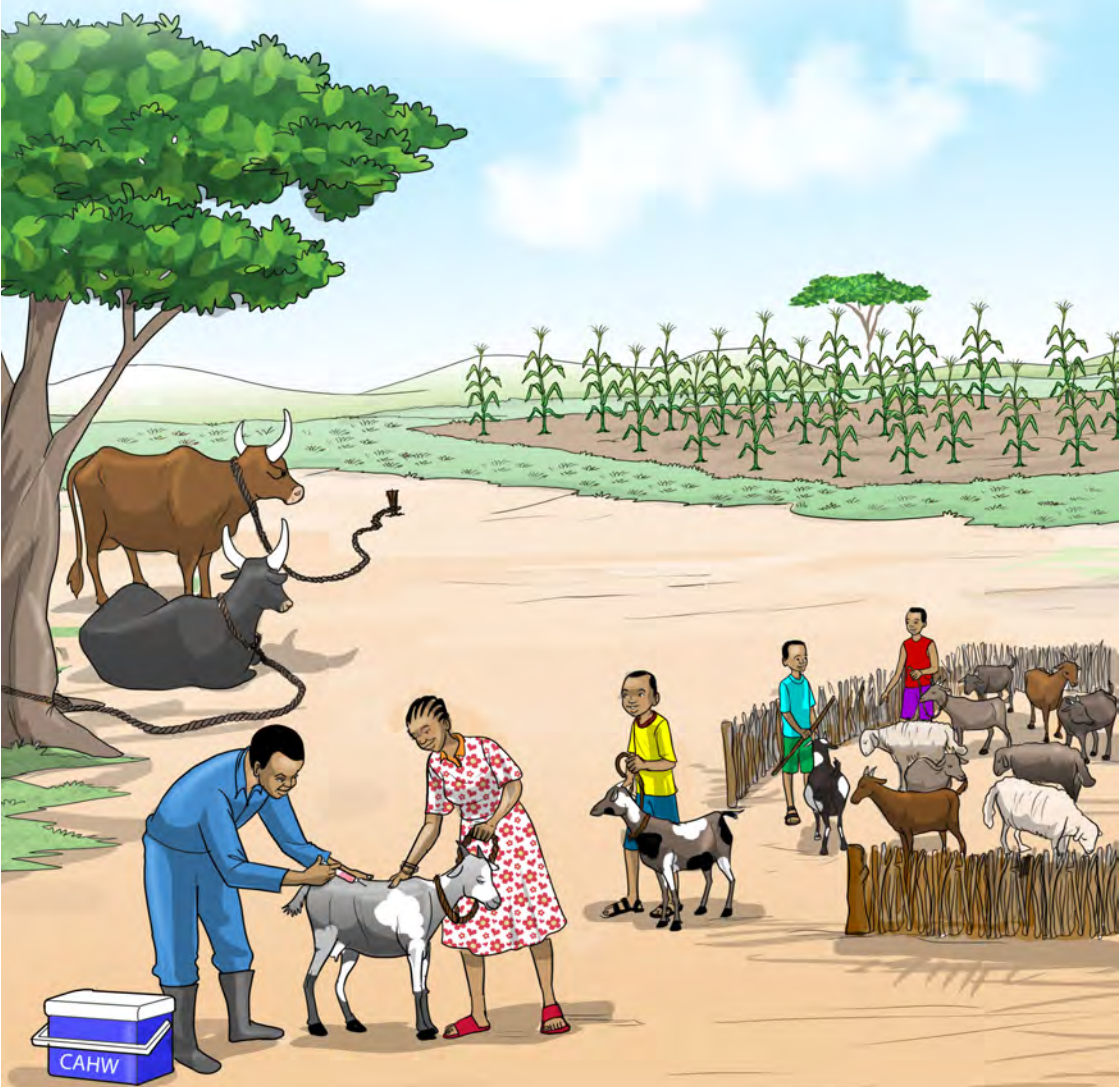

Inge nino adek, nongo obedo nino me
chuk. Acheng obino ochitho I chuk. En
owinyo dwon moro na onogo tye ka twak I
radio kun kobo ni ka dyegi ki rom tye ki pii
moro na mol ki wang gi eka wum gi onyo
chado, nyutho ni tye ki tuo na elwongo ni
PPR (Lokio eka Lojaa).

Dwon ngat nonu okwao ji ni oter gini
dyegi ki rom gi na ba tuo me nongo
agwera me gengo tuo PPR (lokio eka
Lojaa). Acheng nongo ba otemo winyo lok
kom agwera. En obino omoko thama mere
oko ni etero dyegi mere I agwera.

I ru ka ping, Acheng ocho oko kodiko
chon eka opoko tich ine ethine na dongo
ni. Okwao Akello, jirani mere ni eka onen
kono ethine eka pare na nongo en pod
etero dyegi mere na ba tuo ni kany na etye
ka tucho dyegi iye (Akoroch).

Kothieno, chwor Acheng, Omara obino na rwao woth kany na Acheng onongo obedo iye.

“Nga na okobo ni ichith kany na etucho dyegi iye?”. Obino oredo.

“An onongo amito tero dyegi na I agwera,” Acheng odwoko. “Dyegi onu aryo dok obino otho gini oko oworo.”

“Kur dok inuo kothi tim nonu abonge twero na!” Omara ochiko dhako mere.

Inge nino moro na nonok, Akello obino ka limo Acheng. "Atye ka neno dyegi ni pod kwo gini. Nongo athamo ni kodi obi tho gini oko pi agwera," Akello odwoko.

"Kom gi yot naka lo kit na onongo tye gini kede oko," Acheng odwoko ki tek cwiny. Ento, Akello onongo ba geno agwera. Onongo ba mito ni etem tero dyegi mere l agwera.

Inge dwe achel, Omara onongo tye ka kobo ine okone mere ni, “Dyegi na ducu kom gi yot. Aromo chatho gi oko I wel na ber.”

“Nongo doki ochakere ni ngo kun wan dyegi wa tuo eka tye ka tho gini?” Owiny, okone mere achel openyo. Owiny obedo chwor Akello.

“Ipo ngo na Okech, Atuch lee me kin paco, okobo lok kom tucho leeni? Ento, Acheng otero dyegi I agwera eka dyegi na tye paco ducu kom gi yot kit na myero onongo obed kede,” Omara okobo.

Owiny onongo ba romo chatho leeni mere moro keken pien pol gi nongo tuo gini. En nongo mito wilo pikipiki. Cha na obino odok paco okobo ine Akello.

“Ba aromo chatho lee na moro keken iwel na ber!” Akello othamo lok kom dyegi ka Acheng na onongo ducu kom gi yot ki inge agwera. Owiny eka Akello obino omoko thama gi ni Akello myero olim Acheng kodiko na ru mere.

“Pol dyegi na otho gini oko I dwe na opoth ni eka rom ka chwora tuo gini. Atim ngo?” Akello okok. Pol mon openyo gini kony ki bot Acheng thon.

“An abino lwongo Okech me bino I paco onu kany,” Acheng odwoko. Acheng obino oniango pol mon eka chwore oniango chwo me bino I kachoke ki Etuch leeni me kin paco. Ki nge nino moro na nonok, Okech obino pa Acheng.

Okech obino otwak ki mon eka chwo ber ka agwera. “Agwera obedo yo achel me juko tuo eka kur opothi I kin leeni” en okobo. Ento, Akello onongo tye ki lworu.

“Oworu macha an abino aoru woda ni oter dyel na tuo ni I agwera, ento obino otho oko. Dyegi na ba bino tho gini oko ka egwero gi?” en openyo.

“Agwera ba chango leeni na tuo. En konyo me juko tuo eka kur okobere bot leeni na kom gi yot. Myero kono I chak ki mio yen bot leeni ducu na tuo gini,” Okech okobo.

Ki nge pwony, mon openyo Acheng kit na en otwero kede me gwoko pare eka tero dyegi mere I agwera.

“Myero ipok wunu tich I akina ethino ducu me paco; chworì eka ethino nokene na dongo gini. Pi wun na itye wunu ki ethino na dongo, peny gi eka okonyi me tero leeni I agwera. Wek wii wu opo me nywako ber ka gwero leeni ki chwo wu,” Acheng okobo ine mon.

Ki nge nino moro na nok, mon moko
ochako woth gini ka achel me chitho kany
na etucho leeni iye/akoroch me nongo yen
ine leeni gi na tuo ni. Jo nokene me gwero
dyegi gi.

Chwo nokene okonyo mon gi me tero
dyegi kany na etucho dyegi iye. Pol leeni
kom gi obino obedo oko na yot eka tuo PPR
(Lokio eka Lojaa) na nongo opotho ni obino
odok oko ping ki kany.

Ebino eyero Acheng ki akina ji eka
epwonyo en chalo atuch leeni ikin paco.
En obino konyo mon me neno ni epwonyo
mon me kin paco. En thon otimo ki tek me
nenon ni mon na pol tye gini I tich me gwoko
yot kom leeni.

